

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

Hivatalban átvéve:
Egy évre ..... 16 k.
Hegyedévre ..... 4 -
Helyben házhoz hordva:
Egy évre ..... 20 kor.
Hegyedévre ..... 5 -
Közvetlen postán szállítva:
Egy évre ..... 24 kor.
Hegyedévre ..... 6 -
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahét nap és
Ünnep után napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXI. évfolyam 292. szám.

Nagyvárad. Csütörtök 1915 december 23.

69 elásott szerb ágyu Ipeknél.

Budapest, december 22. (Hivatalos.)

Délkeleti hadszíntér.

Ipeknél újabban 69 ágyut zsákmányoltunk, amelyeket a szerbek elástak. E szám aligha nem még jelentősen emelkedni fog.

Csatározások az oroszokkal.

Budapest, december 22. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér.

Helyenkint tüzéségi harc és csatározások.

Tüzéségi harc az olasz fronton.

Budapest, dec. 22. (Hivatalos.)

Olasz hadszíntér.

Az olasz tüzéség tevékenysége a tiroli déli harc vonal ellen tovább tart. A többi arc vonalon is helyenkint elszigetelt tüzéségi harc. Egy ellenséges századnak Doljénél a tolméini hídfő mellett ellenünk intézett támadása tüzelésünkben összeomlott. Höfer.

Várna bombázása.

Lugano, december 22. A Secoló-nak jelentik Athénből, hogy december 20-án egy orosz hadihajó két torpedónaszád és 16 szállítóhajó kíséretében bombázta Várnát.

Buharest, december 22. Mialatt az orosz flotta Várnát bombázta, két orosz hajó, amely az ekreni öbölben láthatatlanul húzódott meg, a bolgár határt lőtte, úgy hogy néhány lövedék román területre esett, Hamsi falura. A román határőrök nem sérültek meg, bár a lövedékek közvetlen közelükben zuhantak le.

Az antant menekülése a Dardanellákból.

Berlin, december 22. Konstantinápolyból táviratozzák a Lokalanzeigernek: Az angolok temérdek súlyosan sebesültet és beteget hagytak hátra és hadiszereik legnagyobb részét is kénytelenek voltak prédára engedni, mikor visszavonultak, mert a bekerítés veszedelme fenyegette őket.

A dardanellai győzelem oka.

Szófia, dec 22. A török hadseregnek a Dardanella-fronton aratott szenzációs győzelmének híre a bolgár fővárosban páratlan lelkesedést keltett.

A törökök támadó vitézségén kívül főként a középponti hatalmak buvárhajóinak fokozott működése okozta a dardanellavállalkozás bukását. E hajók pusztítása le nem írható rémületet kelt az expedíciós hadak vezetőségében. Két hónap leforgása alatt a szövetségesek 34 katonák és hadiszertszállító hajót súlyosztettek el a földközi és az égei tengerben, s 24 élelmiszerral és takarmánnyal megrakott gőzöst.

Természetes, hogy e nagy veszedelem, amely a csapatszállítás és élelmiszertöltést állandóan fenyegette, teljesen bizonytalanná tette a szárazföldre kirakott csapatok helyzetét. A Dardanella-sereget élelmiszertelenség fenyegette s nem sokkal jobb a balkáni expedíciós sereg helyzete sem.

A buvárhajók működése most — a ködös időszak beálltával — még könnyebbé vált s valószínűen ez az oka annak, hogy a megvert Dardanella-sereg nagy része megkezdte a teljes visszavonulást.

Több a valószínűsége, hogy a most visszavonuló csapatokat a Suez csatorna védelmére fogják koncentrálni, bár a nagy vereségtől deprimált csapatoktól nem igen várhatják azt a lelkesedést és hősiességet, amely e döntő hadszíntéren való mérkőzés idején a végső győzelem egyedüli biztosítója.

Megsérült angol cirkáló.

Budapest, december 22. (Saját tud.) Rotterdamból jelentik, hogy a doveri kikötőbe egy súlyosan megsérült angol cirkálót szállítottak, fedélzetén sok halott és sebesült volt.

CZILLÉR nagyruház 8 olcsó napja bezárólag e hó 24-éig.

Kiemelendők 450 darab különféle modell blousok tafft és trico szoknyák, szörme áruk, kötött női kabátok, gyermek ruhácskák, kötények, harisnyák, keztük fehérneműek. Kézimunkák és minden elképzelhető újdonságok, costum és blous kelmékben, selymek és bársonyokban, mélyen leszállított árak. A jelenlegi áremelkedésnél 50 %-al olcsóbban!

A franciák támadtak a Hartmannsweilerkopfon.

Berlin, december 22. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

A franciák délután jelentékeny erők harcbevételével megtámadták állásainkat a Hartmannsweilerkopfon és a Hirtsteinon, Wattswailertől északra. — A Hartmannsweilerkopf kupját, a melyről a hivatalos francia jelentés azt hirdette, hogy már április vége óta a franciák birtokában volt, valamint egy kis árokreszt a Hilsenfirsten sikerült elfoglalniuk.

A Hartmannsweilerkopfon az elvesztett állás egy részét már ma délelőtt visszafoglaltuk. Az ellenség támadása Meccerálnál állásunk előtt összeomlott. A többi arevonalon a kilátást akadályozó hófúvások időben csak esekély harci tevékenység volt.

Keleti és Balkán hadszíntér.

Lényeges esemény nem történt. (Min. eln. sajtóoszt.)

A Gallipoli-félszigetről elmenekült az ellenség.

Konstantinápoly, december 22. A Gallipoli-félsziget nyugati partjáról egészen elűztük az ellenséget. A mezopotámiai offenzíva erősen halad előre. Dél-Perzsiából tekintélyes erők vonulnak fel az angolok ellen.

Török aknák a szuezi-csatornában.

Athén, december 22. Maltából érkezett hírek szerint a Southampton nevű angol hajó a Szuezi-csatornában aknába ütközött és elpusztult. A Southampton katasztrófája nagy riadalmat keltett az entente hadvezetőségénél, mert így bebizonyult, hogy a törököknek ismét sikerült a Szuezi csatornában aknákat elhelyezni. A csatornát torpedoszúzókkal alaposan átkutatták és két török robbanóaknát fogtak ki.

A német szocialisták a parlament egységéért.

Budapest, dec. 22. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés szocialista frakciója tegnapi értekezletén határozatban kimondta, hogy a legelőszövevényben elítéli ama szocialista képviselők eljárását, akik a tegnapi birodalmi gyűlésen a 10 milliárdos hitel ellen szavaztak, mert ezzel megbontják a parlamenti akció egységét. A szocialisták a kisebbség állásfoglalásáért és az abból származható politikai következményekért minden felelősséget visszautasítanak.

Lüttich hőse meghalt.

Budapest, december 22. (Saját tudósítónktól.) Hannoverből jelentik, hogy Emich tábornok, Lüttich híres megvívója meghalt.

Új konstantinápolyi görög nagykövet.

Budapest, december 22. (Saját tud.) Athénből jelentik, hogy Kallergisz görög exkülgyminisztert konstantinápolyi nagykövetté nevezték ki.

Szalonikit elhagyja a polgári lakosság.

Bécs, december 22. Angol lapok hírladják, hogy Szalonikiból kivonul a lakosság. A törökök, a görögök és a zsidók egymás után hagyják el a várost.

Oroszország Románia legnagyobb ellensége.

Bukarest, dec. 22. A L'Eclair des Balkans berlini levelezője beszélgetést folytatott Bethmann-Hollweg német birodalmi kancellárral, aki a román újságíró előtt a többek között a következő nagyérdemű kijelentéseket tette: Németország az egyedüli európai hatalom, amely képes Románia gazdasági függetlenségét biztosítani, mert érdekei azonosak Románia érdekeivel. Romániának legártalmasabb ellensége Oroszország, mert Románia útját állja fejlődésének. Elállja előttük a Balkánra vezető utat és ezért a független Románia olyan akadálya az orosz törekvéseknek, amelyet azoknak mindenáron meg kell semmisíteni.

Károly király és a körülötte csoportosult román politikusok helyesen ismerték fel a helyzetet, amikor politikájukat Oroszország ellen irányították. Németország azt kívánja, hogy a balkán a balkáni népek maradjon. Németország nem álmodik hódításokról, hanem csak győzelmekre törekszik, a civilizáció erkölcsi hódításaira, a „boche”-kultúra győzelmekre, amely olyan barbárokat adott a világnak, mint Kant, Herder, Schelling, Göthe, Schiller és más szellemi nagyságok voltak. A németek Romániáért is harcolnak és a németek győzelmei a románoké is.

Erődítést von az antant Szaloniki körül.

Lugano, december 22. A Corriere della Sera nak jelentik Szalonikiból: Az egész alsó Vardar völgy a tengertől Szalonikiig egyetlen nagy katonai tábor, a mely tábori erődítésekkel van körül véve. Az erődítésekben nehéz ágyuk vannak felállítva. Tegnap előtt újabb angol és francia csapatok érkeztek meg. A szállítóhajók még mozdonyokat és vasuti kocsikat is hoztak. A lakosság hangulata a négyesszövetséggel szemben ellenséges.

Amerika újabb jegyzéke megérkezett.

Bécs, december 22. Az amerikai kormány második Ancona jegyzéke már megérkezett és tegnap nyújtotta át azt a külügyminiszteriumban az amerikai nagykövet.

Vilmos császár nem megy a francia frontra.

Budapest, dec. 22. (Saját tud.) A berlini Wolff ügynökség jelenti: Vilmos császár könnyű sejtiszövetgyulladásban megbetegedett, amiért is a nyugati frontra való utazását elhalasztotta.

A József bakák az elesettek özvegyei és árváinak

1600 korona adományt küldtek a harcterről.

A harctereken küzdő darók katonáink fenkölt gondolkodását mi sem jellemzi jobban, mint azok a jótékony adományok, amelyeket a harcterről küldenek haza.

Óriási összegre mennek ezek az adományok.

Ujabban a 37. József ezred 2. tart. zászlóalja a Szent karácsony alkalmából 1600 koronát gyűjtött össze a harctéren a zászlóaljhoz tartozó elesett bajtársak özvegyei és árvái javára s Ekkel alezredes, a zászlóalj kiváló parancsnoka a következő levél kíséretében küldte el a harcterről a szép adományt Nagyvárad város polgármesteri hivatalának:

A 37. gyalogezred parancsnokságának a felhívására batallionomban gyűjtés indult meg az ezred elesettjei után maradt özvegyek és árvák javára.

Tisztek és legénység versenyeztek egymással, úgy hogy igen rövid idő alatt 1600 koronányi összeg gyűlt össze, amelyet a mai napon postára tettem a mélyen tisztelt Polgármester ur címére és kérem, hogy közölt szándékunk szerint használják föl.

Megragadom az alkalmat, hogy örömmel hozhassam tudomására, hogy mindenki, még a legszegényebb is a zászlóaljban tehetségéhez képest hozzájárult a gyűjtéshez, hogy a nemes célt szolgálja.

Az ellenséggel bátran szembeszállva gyászoló büszkeséggel gondolunk mindazokra a bajtársainkra, akik vörüket és életüket hősiességgel áldozták a monarchiáért és a hazáért. Erős a reményünk és rendületlenül hisszük, hogy az özvegyen maradtak és árvák sorsát és a rájuk váró nehéz életüket egy kevésbé mi is megkönnyítsük.

A 37. gyalogezred II. tartalék zászlóalja:

EKKEL ezredes,
parancsnok.

* Köhögés, hurut, rekedtség, elnyálkásodásnál használjon kizárólag: Farkas-féle hurut-szeletkét. Ára K. — 60 Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Telefon: 13-02.

Karácsonyi és Újévi ajándéktárgyak

u. m. valódi arany, ezüst és brilliáns ókszerek, régiségek, műtárgyak, dísz tárgyak, valódi és chinai ezüstművek, diszművek, bördöndök, nesseserek, orszények, ridicölök, hadifelszerelési cikkek stb. olcsó beszerzési forrása. Megtekinthető vételkényszer nélkül

STERNBERG J. alkalmi nagyáruházában, Szent László-tér, Kishidő.

Regi tárgyakat veszek, kívánatra házhoz is megyek. — Telefon 13-45.

Megérkezett a tisztviselők segélye.

Január elsején már levonják a beszerzési előleget.

Sok-sok remény, amivel egy évnél több idő óta táplálták magukat a tisztviselők, végrehajtási rendelet formájában alakot öltve tegnap már le is érkezett Nagyváradra. A sok remény mind füstbe ment. Javítás van is, meg nincs is. Van, mert megszávozta a képviselőház, nincs, mert a javításból le fogják vonni a beszerzési előleget. Hogy milyen hangulatot idézett elő ez az intézkedés, azt még nem kérdezték meg a tisztviselőktől.

Eddig a beszerzési előleg sorsa úgy állott, hogy még senki sem volt vele tisztában, vajjon január elsején megkezdik-e a levonásokat vagy sem. Mikor később pozitívabb formában jött a hír, hogy január elsején minden körülmények között le fogják vonni az előleget, bizonyos aggodalom fogta el a tisztviselőket.

Aggódta amiatt, hogy a beszerzési előleget levonják és addig esetleg nem érkezik meg a tizhónapos segély. Ebben az esetben a jelenlegi fizetésből kellett volna levonni az előleget, ami nagyon érzékenyen érintette volna a tisztikart.

Tegnap azonban megérkezett a rendelet, hogy minden tisztviselőnek meg kell adni a segélyt. A rendelet Németh István pénzügyigazgatóhoz érkezett meg tegnap. A miniszteri intézkedés a legaprólékosabb részletekre kiterjeszkedik.

E szerint minden állami és közigazgatási tisztviselőnek, illetve olyan alkalmazottnak, akinek segélyezése a meghozott törvényben biztosítva van, január elsejétől **20 százalékos fizetésemelésben részesítendő**. Az emelésnek az 1916. év január elsején esedékes fizetések képezik alapját és pedig az egész 1916. évre. A segélyt azonban 10 hónapra folyósítják, úgy, hogy október hó 1-én kapják meg az utolsó részletet.

A nyert segélyből a felvett beszerzési előlegeket minden körülmények között le kell vonni. A levonás azonban nem halad

hatja meg az esedékes havi segélyt. Egy szóval a mai törzsfizetésből senkitől sem vonhatnak le. Az esetben azonban, ha az előlegezett beszerzési előleg a 10 hónap alatt nem vonható le, akkor a még levonatlanul maradt összegeket október elsejétől a törzsfizetésből kell levonni.

A tisztviselők zömének helyzete e szerint nem sokat javul, ha javul is. Október elsejéig a legtöbb tisztviselő nem fogja tudni visszafizetni a beszerzési előleget. Akkor pedig már megszűnik a segély is és a megmaradó kevés törzsfizetés, ami pedig kétségtelenül oly kevés, hogy abból képtelenség megélni, jelentékenyen meg fog csapanni.

A tisztviselőkart pedig épen akkor éri ez a kellemetlenség, amikor a legnagyobb szükség lesz a pénzre. Októberben újabb beszerzések után kell nézni a tisztviselőknél és akkor még azt a rendes havi gázsit sem kapja majd meg, amiből eddig csak nyomorgott.

A segély kiosztása és a levonások eszközzése természetesen óriási munkát ad a számféjtésekkel dolgozó hivatalnokoknak, úgy, hogy a nagy munkák keresztülvitele egyes ágakban kivihetetlen.

Ezek közé tartozik a posta is. A postásokra vonatkozólag külön intézkedett a kereskedelmi miniszter. A postásokra vonatkozólag úgy intézkedett a miniszter, hogy január elsején nem kell levonni a beszerzési előlegeket, azonban nem kell folyósítani a segélyeket sem. Február elsején azonban minden körülmények között le kell vonni két hónapi részletet, de két hónapra kell folyósítani a segélyt is.

A baj ott van, hogy az árdragitók már mértőföldes csizmákkal elébe vágják a 20 százalékos fizetésjavításnak. Száz százalékos uzsorásokkal semmiféle fizetésemelés nem képes lépést tartani. Itt csak egy segítség volna: letörni erőlyesen a drágaságot. De ki fog erre vállalkozni?

Hadifoglyokat alkalmaznak a borbélyok.

— Saját tudósítónktól. —

Tudvalevőleg a háború minden téren érezteti mizériáit, így a borbélyoknál is. A borbélyoknak tekintélyes száma hadbavonult úgy, hogy a segédek közül a rendes 80—90 ember helyett csupán mintegy 30 dolgozik. A tulajdonosok nagy része is katona úgy, hogy csak üzletet feleségeik vezetnek. A munkáshiány azonban sok nehézséget okoz, azért az az eszme vetődött fel a borbélyok körében, hogy hadifoglyokat alkalmaznak üzleteikben.

Ez az életrevaló eszme volt a borbélyok tegnapi gyűlésének a fő tárgya. Raminger István elnökletével tartották meg gyűlést este 9 órakor az Ipartestület helyiségében, ahol tüzetesen megvitatták a kérdést. A hadifoglyok alkalmazására nagy szükség van. Munkás nincs, akik vannak visszaél-

nek a helyzettel, míg a hadifoglyok (persze akiknek a borbély munka a szakmájuk) pótolnák a hiányokat, smellett gazdaságilag is jutányos lenne alkalmazásuk.

A hadifogly is örülne, hogy ilyen kényelmes állásba jutott, s nem lenne kedve — amitől többen tartanak — szabálytalanságot elkövetni. Különösen a hadbavonult fodrászoknak lenne szüksége hadifoglymunkás alkalmazására. Az eszmét ifj. Davola József vetette fel, aki utánna járt a dolog praktikus kivitelének. Legalább 10 hadifoglyot kell kérniök a borbélymestereknek a város területére. Az ülésen alaposan megvitatták a kérdés kedvező és kedvezőtlen oldalait, de végeredményben néhány pesszimista kivételével azt a határozatot hozták, hogy a mesterek körében széleskörű propagandát indítanak az eszme kivitelére.

Igy hát egy pár hét múlva körülbelül orosz, vagy szerb borbélyok fogadnak bennünket a fodrászüzletekben.

Szomorú karácsonyi vásár.

Soha ilyen karácsonyi vásárt nem láttak Nagyváradnak a háborús háborgatásoktól zaklatott kereskedői. A dolog már akkor rosszul indult, mikor a nagyvásárt a sűrű, havas eső pocsékká áztatta.

Aztán nagy meglepetés érte a luxus-cikkekből dolgozó kereskedőket. A cukorkagyártást felére redukálta a kormány s a eukerkakereskedők amit kaptak, abból még a rendes vevőket sem tudták kielégíteni. Karácsonyfadisztt olyan keveset kaptak, hogy alig tudták fedezni a szükségletet s a díszítésnek ugyanez a felszökött az ára.

Nem kaptak árut azok a kereskedők sem, akik fűszert árulnak. Nem kapott árut egyik nagy üvegkereskedés, pedig járt a miniszteriumban vagonokért s mikor megkapta, nem tudott fuvarot szerezni, hogy a butából a vasutra szállítsa az üvegszállítmányt. Így aztán nem tudják az üvegmegrendeléseket kielégíteni.

„Nincs anyag”, ez a kétségbesett sóhaja nagyon sok kereskedőnek, sok iparosnak. Nincs hús, nincs bőr, nincs cukor, nincs diszmuáru, nincs ponyva, zsák, vagy csak kevés!

Csak a kávéházaknak megy jól, meg a moziknak. Az ujjunkon össze tudjuk számolni azokat a cégeket, amelyek nagy forgalmat esinálnak, ezek a katonai cikkek és — jellemzői! —

az asszonyi divat

árusítói! Az ékszerészeknek szeptemberig jól ment, azóta megesapant a forgalmuk. A nagy cégek el is bocsátották utazóikat, vagy ezek bevonultak, s a vasuti bérletjegyet nem váltották ki utazóik részére. Csupán a női konfekció, a fűszerkereskedők és gabonakereskedők tartották meg jegyeiket, de ezek is korlátozottabb számban, mint ezelőtt. Jellemző, hogy férfidavatárban nagy a pangás. Ezelőtt 300-an felül volt a Menetjegyirodánál nyilván tartott bérlet vagy vagonjegyek ma össze-vissza lehet Nagyváradon 50.

Az élelmiszer-piacon van a legnagyobb forgalom s azon kereskedőknél, kik ezzel foglalkoznak. Erre nézve érdekes Reményi Vilmos igazgatónak, a Városi Menetjegyiroda főnökének következő megfigyelése:

— Ha a bérletek esőkentek is, az államvasutak belforgalma, különösen rövid távolságra, lényegesen emelkedett, valóságilag megtízszereződött. Az 50—60 kilométeres távolságra vagy onnan Nagyváradra való utazás feltűnő, de magyarázata az a sok látogatás, amelyet a beteg vagy most bevonult katonáknál tesznek hozzátartozóik, hertenként kétszer-háromszor. Ezek a látogatók mind hoznak be élelmiszereket, élelmicikkeket s mind vásárolnak itt valamit. Tehát a behozatal élelmicikkekből nem esőkent, a vásárlási kedv sem bizonyos cikkekben. A helyi forgalom csak nálunk némely napokon 1000—1200 embert jelent. Csökken az azonban a lengyelek s általában a katonaság eltávozása óta a dohányfogyasztás, mert ezt nem pótolják a cigarettázó asszonyok. Persze, a forgalom csak nagyrészt népszükségleti cikkekre szorítkozik, a luxus cikkekben bizonyára vagy a pangás. Reméljük, hogy az újévben előnyösen változik meg minden.

Megfizethetlen fuvardíjak.

Készül már a szabályrendelet.

Az általános drágaság mellett rendkívül sok a baj a fuvarozással. Kevés a rendelkezésre álló igás állat, mert elvitték hadicélra, amit pedig itt hagytak, az tulnyomólag hibás állat. Ilyen körülmények között hihetetlen kellemetlenségekkel kell megküzdeni, akinek fuvarosra van szüksége.

Az első baj, hogy kevés a fuvaros, s akik vannak, azokat bizonyos napokon a katonaság foglalja el. Ha mégis elég szerencsés valaki s kap fuvarost, nem bírja megfizetni.

Felhasználják az alkalmat s diktálnak irgalmatlanul. Csak úgy félvállról, pipaszár mellől ereszt meg pár szót.

— Ha szükséges az urnak, fizessen. Olesóbban nincs fuvar.

A szegény pasasnak még beszélni sem szabad, mert akkor küldik a sőhivatalba. Mit tehet mást, fizet mint köles.

A fuvarosok pedig elkérnek egy métermázsa áruelszállításáért 5—6 koronát.

Ipazán elérkezett az ideje, hogy a város esináljon egy kis rendet a fuvarosok között, hogy a közönség ne legyen kiszolgáltatva a fuvarosok uzsorájának. Amint megállapított tarifájuk van a bérkoesisoknak, pedig a bérkoesizás inkább lukszus dolog mint a fuvarozás.

Belátta a város is ennek szükségét; hozzá is kezdett ezelőtt vagy másfél évvel, a Kereskedelmi és Iparkamara kellő alapos sággal le is tárgyalta a szabályrendelet-tervezetet s megfelelő véleménynyel küldte vissza a városhoz. A kamara mérlegelte a mostani nehéz viszonyokat s úgy a fuvarosok helyzetének, mint a közönség érdekeinek figyelembevételével javasolta a fuvardíjak megállapítását.

Vártuk, hogy most már a város haladéktalanul a közgyűlés elé vidd a szabályrendelet-tervezetet, azonban majdnem egy év és közgyűlési interpelláció kellett ahhoz, hogy a kamara véleménye a főkapitányhoz jusson.

Gerő Ármán főkapitány most végre be-terjesztette véleményét, amelyben a kamarától nagyon elütő fuvardíjak megállapítását proponálja a főkapitány.

A javaslat főleg a tábláskocsik fuvardíjára vonatkozik. A főkapitány a következő fuvardíjakat javasolja:

A nagyvárad nagy állomástól Várad-Olaszi bármely pontjára egy métermázsa 1 K 20 fillér;

a nagyvárad nagy állomástól Várad-Ujváros bármely pontjára egy métermázsa 1 K 50 fillér;

a várad-velencei állomástól Olaszi bármely pontjára egy métermázsa 1 K 50 fillér;

a várad-velencei vasutállomástól Ujváros bármely pontjára egy métermázsa 1 K 20 fillér;

Olasziból Ujvárosra, Külvárosra, Velen-özére, Váraljára vagy megfordítva egy métermázsa 1 korona;

minden további megkezdett métermázsa után a fentebbi díjak fele;

A főkapitány által javasolt díjtételek kissé magasak, különösen az egy métermá-

zsántuli terhek szállításánál, de a közönség még ezt is készséggel fogadná bizonyára mert a mostani uzsora díjaknál haszálthatalanul alacsonyabbak.

Óhajtható volna, hogy a szabályrendelet mielőbb a közgyűlés elé kerülve, de ismerve közigazgatásunk lassuságát, nem hisszük, hogy egyhamar szabályrendelet lesz a tervezetből.

..HIREK..

„Szózat a Hohenberg Zsófia gyermekvédelmi alap”-ért.

Rákosi Jenő gyönyörű szózáttal fordul a társadalomhoz, hogy amikor anyai, apai szívünk boldogságára saját gyermekeink karácsonyfáját díszítjük, *gondoljunk némi adománnyal* hőseinknek árván és beteg maradt kisdedeire, kiket a Hohenberg Zsófia gyermekvédelmi alap megmenteni törekszik.

Aki valaha boldog volt anyaságtól, — ugymond, — aki mint gyermek volt boldog édesanyja mellett; aki mint árva valaha könyvet ejtett és érezte felebarátja simogató kezét, avagy aki meglátta vigasztalás nélkül az árvaság keserves ábrázatát: a boldog boldogságának okáért; aki boldogtalan, az azért, mert tudja mit jelent árvának, betegnek, szegénynek, boldogtalanak lenni: mindenki a saját jó szívéért és *Hohenberg Zsófiának boldogsága teljében átlótt anyai szívéért jöjjön és segítsen adományával nemes és szent célunkban.*

A háboruban elfolyt vér, a békében folyandó könyözön keserveit akarjuk enyhíteni és egy mártíraszony tragikus halálának emlékébe kapcsoljuk a jó eslekedetet, *melyre társul kérjük a magyar társadalom szívét, lelkét, eszét és becsületet két kezét Isten és az árvák nevében.*

Gyűjtőveikért közvetlenül a „Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület”-hez (Budapest, VIII. Stáhl-utca 15. Telefon József 11—65.) kell fordulni, ugyaneide címzendők az adományok is. Nagyobb alapítványok közvetlenül az alap kormányzó-jához gróf Zichy Jánoshoz is (Budapest, VIII. Vas utca 10.) küldhetők.

„Bjelik tábori püspök karácsonyi pásztorlevele.

Bjelik Imre püspök, tábori vikárius pásztorlevelet bocsátott ki azzal a megbizással, hogy a kéziratot karácsony estén a táborokban, a helyőrségi istentiszteleteken, katonakórházakban a legénység anyanyelvén olvassák fel. A magasztoshangu levél a háboru megpróbáltatásaiért vigaszt igyekszik nyújtani küzdő hőseinknek. A harcosok legközvetlenebb lelki szükségleteit kiváló tapintattal ismeri fel a pásztorlevél, amikor a kórház elhagyatottságában, a harcok életveszélyében azokra a lelki sebekre ad balzsamot, melyek a hazájuk, családjuktól messze elvetődött férjeket, atyákat és fiukat gyötrik. Egyedüli vigasz, mely ebben a súlyos sorsban utat tud találni: a hitnek vigasza, amely soha oly nagy kincse nem volt az emberiségnek, mint most a második háborus karácsony ünnepén. A pásztorlevél e sorokkal végződik: „Magasan lobognak zászlóink és vidá-

man hirdetik ragyogó diadalainkat. A hatalmas küzdelem még nem fejeződött be, még sok kemény küzdelem és nehéz megpróbáltatás várakozik rátok. Hőstetteitektől esodálattal eltelve, vég nélküli háládatossággal, a legbensőbb becsüléssel s a leg-hivebb szeretettel, a jövőbe vetett teljes reménységgel és bizalommal néztek fel rátok Ausztria és Magyarország népei, szívből jövő forró áldásukkal kísérnek benneteket az új esztendőbe és esdélve kérik az Éget, hogy megoltalmazzon és győzelemre vezessen benneteket.”

* Gróf Tisza Kálmán felgyógyult.

Megirtuk annak idején, hogy gróf Tisza Kálmán huszárkapitányt, Nagyszalonta országgyűlési képviselőjét súlyos sebbel hozták haza a harotérről. Egy lövés a lábát roncsolta össze. Tisza Kálmán majdnem teljesen felgyógyult súlyos sebéből s tegnap esegődi birtokáról Nagyszalontára ment s ott a fekete körösi ármentesítő társulat közgyűlésén elnökölt. A gróf alig észrevehetően biceent sérült lábára. — A közgyűlés nagy ováeióban részesítette a gróft, aki huszárkapitányi egyenruhában, mellén kettős kitüntetéssel, a Signum Laudisszal és a III. oszt. katonai érdemkereszttel a mellén, jelent meg. Bözörményi Lajos, szalontai ref. jelkész indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvében adott örömeinek kifejezést szeretett elnökének felgyógyulása felett.

* A Katholikus Kör vetítő esté-

lye A Katholikus Kör tegnapi vetítő-estélyén dr. Némethy Gyula kanonok, theologiai tanár tartott rendkívül érdekes előadást a Dardanellákról és Boszporusról s remek vetített képekben mutatta be Európa ezen leg-érdekesebb tengerszorosaának sok érdekes pontját, azt a karakteret, ahol az angol presztizs elvérzett s melyről most verték ki a hőstörökök az ostromló antant csapatokat. Ez a harctér azért is érdekes, mert nem lehetetlen, hogy itt dőlt el a nagy háboru sorsa. Az előadást nagy közönség hallgatta meg.

* A sertés hus- és zsir maxi-

mális ára. A rendőrség a következő hirdetményt adta ki a disznózsirért, szalonnáért és sertés-husért követelhető legmagasabb árak tárgyában: A város polgármesterének 22412—1915. számú véghatározata alapján közhírre teszem, hogy a 4291/915 M. E. számú rendelet alapján, a közvetlen fogyasztás céljaira szolgáló kereskedelemben, 1915. évi december 16-ik napjáig bezárólag terjedő érvénnyel a disznózsirért, szalonnáért és sertés-husért követelhető legmagasabb árak a következőkben állapítottak meg: Az olvasztott disznózsir ára kilogrammonként 7 K 30 fillér, hár és egyéb olvasztatlan nyers disznózsir ára kilogrammonként 6 K 90 fillér, friss nyers szalonna kilogrammonként 6 K 50 fillér, sózott, füstölt, paprikás és füstölt szalonna ára kilogrammonként 6 K 60 fillér, préseletlen tepertő ára kilogrammonként 4 K 20 fillér, sertés-hus ára 20 deka nyomtatékkal kilogrammonként 4 K 80 fillér, sertés-hus ára nyomtaték nélkül kilogrammonként 5 K 20 fillér, füstölt sertés-hus ára kilogrammonként 5 K 70 fillér, füstölt kolbász ára kilogrammonként 5 K 80 fillér. Jelen hirdetményben említett fogyasztási cikkeket a megszabott árnál drágábban árusítani tilos, és az, aki e tilalomba ütköző ügylet megkötésénél bármily módon közreműködik — amennyiben eselskménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és az 1914 évi L. A. C. 9. § a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható. — Végül felhivom már jelzett elemieikkel

árasításával foglalkozókat, hogy ezen hirdetésben felsorolt élelmiszerek árait feltüntetett táblázatot üzleteikben, valamint árusító helyeiken feltűnő helyen, annál is inkább függesszék ki, mivel ellenkező esetben a mulasztást elkövetők ellen a kihágási eljárás meg fog indíttatni. Nagyvárad, 1915. dec. 21. Rendőrkapitányság.

* Jézus Szent Szívéhez. Ez év első napján királyunk és a nemzet Jézus Szent Szívének ajánlotta fel az országot. — Gróf Széchenyi Miklós v. b. t. t., megyés püspök akként rendelkezett, hogy ez év három utolsó napját is Jézus Szent Szívének szenteli s teidumot rendel el az egész egyházmegye területén december 29., 30. és 31. napjaira, amikor az esti órákban felajánló ájtatosságok lesznek valamennyi plébánia-templomban. Ezekben az ájtatosságokon megújítjuk a szövetséget Jézus Szent Szívével s segítségét kérjük a végső győzelemre.

* A Katholikus Népszövetség karácsonyi ünnepélye. A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezete 1915. december hó 26-án, vasárnap délután a Katholikus Kőr Szent László termében ünnepélyt rendez. A magas színvonalu, pompás műsor a következő:

1. Beethoven: Isten dicsőségére. Éneklő a Kath. Kőr dalárdája.
2. Költemények. Szavaja Bihar Ákos.
3. a) Liszt: Notturmo (La regatta Venezia.)
b) Liszt: Feuilles d'album. Zongorám előadja Pálffy Jenőné.
4. Az örömdetes karácsony. Ünnepi beszéd, tartja Brém Lőrinc kanonok.
5. Karácsonyi pastorelle. Szövegét írta Takácsy Dénes, zenéjét szerzte Resch Mihály. Zongora- és harmonium kísérettel éneklő a Kath. Kőr dalárdája.

Kezdeté délután 5 órakor.

Belépti díj nincs, de szíves adományokat a Kath. Népszövetség eljaira köszönettel fogad. A tiszta jövedelem 25 százaléka a háborus jótékony célra fog fordíttatni. Belépti jegyül a népszövetségi tagsági igazolvány vagy a meghívó szolgál. A meghívók kézbesítése most folyik. A ki tévedésből meghívóját meg nem kapta, szíveskedjék a Népszövetségi Otthonban fordulni.

* A városi sertésár ára. Tudatjuk a város közönségével, hogy a Nagyvárad Takarékpénztár épületében (bejárat a Teleky utcán) és az Apolló bérházban (bejárat Szaniszló utcán) levő hatósági zsir- és szalonna üzleteinkben naponta különféle sertésárú termékek mindig frissen a következő árakon kaphatók: Sertésárú nyomtaték nélkül kilónként 5 kor. Sertésárú 20 deka nyomtatékkal kilónként 4 kor. 60 fill. Friss kolbász kilónként 5 kor. 40 fill. Friss tüdő, májas, véres töltelék kilónként 2 kor. 40 fill. Disznósajt legjobb anyagból készítve kilónként 5 kor. 20 fill. Kocsányának való kilónként 2 kor. Tepertő préseletlen kilónként 4 kor. 20 fill. Olvasztott zsir kilónként 7 kor. 30 fill. Háj kilónként 6 kor 90 fill. Füstölt és paprikás csomaga szalonna kilónként 6 kor. 60 fill. Nagyvárad, 1915. évi december hó 22 én. Városi közéletmezősi ügyosztály.

* Védekezzünk a himlő behurcolása ellen. Mint már említettük, Bihar megye több községében a hólyagos himlő járványszerűen lépett fel. A kóbor cigányok terjesztették el a veszedelmes betegséget. Tapasztalat szerint a különböző járványos betegségeket igen sokszor a vármegyéből hurcolják be Nagyváradra. Nehogy a hólyagos himlőt is behurcolják a városba, dr Mayer László főorvos megtette a szükséges

óvintézkedéseket. A rendőrség pedig a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala a közönség tudomására hozza, hogy Nagykereszti, Szérep, Vánasod és Kismarja községekben hólyagos himlő megbetegedések fordultak elő, miért is nevezett helységekből az élelmiszerek behozatala tiltott. Ebből folyólag felhívja a rendőrkapitányi hivatal a város közönségét, hogy a fertőzés elkerülése végett már jelzett helyekről származó termékeket saját érdekében senki se vásároljon. Nagyvárad, 1915. december 21. Rendőrkapitányi hivatal.

* Segítsen a vasut a hegyvidéken. A Laroche és Darvas cég, amely legutóbb a megyei tisztviselőknek felajánlotta az erdőn heverő fáját, mikor a szállító felmondotta a szállítást, legutóbb orosz foglyokkal dolgoztatott. Egyik-másik dolgozott is, de a többi immel-ámmal végezte kötelelességét, rongyos is volt, így a cég elállott attól, hogy esendőrökkel noszogtassa őket munkára. Most a falusi gyermekek és asszonyok készséggel dolgoznak a cég két telepén s igen jó eredménnyel. A cég, mint nekünk jelentik, 7 K 50 fillérért vásárolt füstölt és 7 korona 35 fillérért sózott szalonnát s a telepeken levő családoknak 3-3 korona 50 fillérért adta át. Ezzel a munkásnép jelentékenyen több jövedelemre tett szert, mint más munkánál, mert az élelmezése olcsóbb, legalább 40-50 százalékkal. Egy a baj: a cég mindent Püspökladány kerestül szerez be s Nagyvárad megosztó állomásra szállítja a portékát, abonnan 4 üzem számára külön expedíálják. A vasut azonban a négy üzem részére külön waggont nem tud adni, vagy nehezen ad, pedig a beszerzési engedély meg van. Így aztán az üzem s ezzel a környék lakossága is sok nélkülözésnek s anvaghiánynak van kitéve. Elegendő külön waggon esetén a környékbeli falvak népessége akadálytalanul jutna élelmiszerekhez s a munka is gyorsabban menne.

* A Katholikus Kőr dalárdája ma, esütörtökön, december 23-án este 7 órakor tartja főpróbáját a Kőr Szent László termében.

* Halálozás. Boros Imre élete 60. évében elhunyt. Temetése holnap, pénteken, december 24-én délelőtt 10 órakor lesz a Ferenc utca 2. számú háztól.

* A posztók és szövetek kötelező bejelentése. A kereskedelmiügyi minisztérium 82737/Vl. C.—1915. sz. rendelete alapján a szabóiparosok, kereskedők és mindazok, akik katonai posztók, másféle tisztagyapju, félgyapju és manipulált szövetek (kereskedelmi áruk), konfekcionált köpenyek és férfiruhák, valamint takarókból készlettel rendelkeznek, meglévő készleteiket bejelenteni tartoznak. A bejelentéshez szükséges bejelentő lapok már megérkeztek a kamarához s az érdekeltek részükre szükséges lapokat a kamarában a hivatalos órák alatt átvehetik. Bejelentés alá nem esnek az eldírásos tábori szürke és csukaszürke katonai gyapju és manipulált gyapjuból, a színes katonai szövetek- és tisztai egyenruhászövetekből ugyanazon minőség és színből a 100 méternél kisebb mennyiségek; a tiszta gyapjuból és félgyapjuból való kereskedelmi árukból ugyanazon szín- és minőségűből a 300 méternél kevesebb mennyiségek; a felső kabátok és köpenyeknél 50 drbnál kevesebb mennyiségek és az ág- és egyéb takarónál 100, illetve 200 drbnál kevesebb mennyiségek. A bejelentések legkésőbb 1916. január 5. ig okvetlen benyújtandók a kamarához, ellenkező esetben az illetők 2 hónapi elzárással és 600 korona pénzbüntetéssel sújtandók. Nagyvárad, 1915. december hó 22. A nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara: Dr Moskovits József s. k. elnök. Dr Sarkadi Lajos s. k. titkár.

* Adományok a sebesültek karácsonyára. A sebesült és beteg katonák karácsonyára adakoztak: Dr Karácsonyi kanonok 30 K, Szirmay L. Árpád kanonok 10 K, Brém Lőrinc kanonok 10 K, dr Vucskics Gyulakanonok 15 drb rózsaszatizér, Karácsonyi Nővérek 10 szeretet esomag, 20 kalács, 100 diós kifli, mézes, sütemények, alma, dió és 10 K, Kaczinaszky Andorné 10 szeretet esomag, 10 kalács, Vucskics Julia 20 szeretet esomag, 20 kalács, sütemény, alma, dió és 5 K, Smazsenka Ernőné 30 kalács, 2 téltészta, 300 cigarettá, 24 zsebkendő, öz. Lukács Gusztávné 15 kalács, 50 diós kifli, 100 cigarettá, Imrik Lászlóné 10 szeretet esomag, 10 kalács, Jancsó Lajosné 12 szeretet esomag, 12 kalács, 100 cigarettá, Piatsek Sándorné 5 K, 6 drb baromfi, Szeghy Jolán 8 K, dr Krüger Aladárné 10 K, dr Némethy Ferencné 10 K, dr Mayer Lászlóné 12 szeretett esomag, 100 cigarettá, öz. Seengerné 10 K.

* Kitüntetett vasutasok. Szép ünnepély folyt le tegnapelőtt Püspökladány állomáson, ahol a hadiforgalom lebonyolítása körül érdemeket szerzett, külszolgálati vasuti személyzet részére osztották ki a királyi kitüntetések. Andrassy István főellenőr a koronás arany érdemkeresztet, Wallentiny Gyula és Popovics Ignác hivatalnokok az arany érdemkeresztet, Kovács Lajos kocsimester a koronás ezüst érdemkeresztet, Dögei Zsigmond kocsirendező és Szabó Lajos váltókezelő pedig az ezüst érdemkeresztet kapták. A királyi kitüntetések a vonal forgalmi főnöke: Singlary Gyula felügyelő buzdító beszéd kíséretében nyújtotta át az érdemas vasutasoknak, akik meghatva fogadták a királyi kegyeme nyilvánulását.

* A beteg katonák karácsonyfájára. A római katolikus tanítóképző gyakorló iskolájának növendékei 6 koronát, a vasutbiztosító csoport parancsnoksága pedig 20 koronát küldtek be hozzánk a beteg katonák karácsonyfájára. A 26 korona adományt rendeltetési helyére juttattuk. — Kapcsolatosan közöljük, hogy Bognár Sándor bornagykereskedő a Szent József intézetben ápolt beteg katonák részére 62 és fél liter bort adományozott, amelyért a tartalék kórház vezetősége a beteg katonák nevében hálás köszönetét fejezi ki.

* A sebesültek karácsonyára ujabban a következő adományok érkeztek: Az Immaculata intézet bejáró és bentlakó növendékeitől a katonák karácsonyára. Elemi iskola 29 korona, polgári iskola 16 korona, Mária gyermekek 15 korona, bentlakók 40 korona. Kőszeghy Józsefné, Tatár Zoltánné, Kotzó Jenőné, K. I. 10—10 korona, Gimnáziumi tanulók 9 korona, Az újvárosi községi polgári leányiskola tanítványai 45 kor. 84 fillér, Széles-utcai áll. elemi tanuló 4 kor 50 fill. és cigarettá, szivar, Karmazsin Ferenc 70 fill., Kiss Sándorné 1 kor., Juug Mátyás bor, Frölich József mézeskalács, Harmathy Károly 10 kor., Gyémánt Jenőné gyűjtése 50 kor., Polgári fiu iskola gyűjtése 141 kor. 30 fillér. Mindezen adományokat hálással köszöni a Jobbkéz.

* Adományok a katonák részére. Harettéren küzdő hős katonáink részére a következő adományok érkeztek ujabban a polgármesteri hivatalhoz: Nagyvárad város közönsége 2500. A takarékpénztárban elhelyezett pénz kamata 13'05, Des Escherolles Kruspér Istvánné 10, Báros Iluska 10, öz. Kenéz Sándorné 10, Tasnikovits Antónia 3, a Biharvármegyei elemi kórház személyzetének gyűjtése 37'10. Lebovits Rudolf gyűjtőívén: Hlatky Endre, Glücksmann Ármia cég 10—10, Lőrinc Albert, Medvigy Gábor, Schwartz Béla, Papp Fülöp Torda 5—5, Badar Béni, Gutfried

Testvérek, Schu Lajos, Lebovits Rudolf 4-4. Kohn Adle, Sándor Nándor, Stern Jakab, Demetrovits Elek, Somogyi Hercz Endre, Steiner Viktor 2-2. Schwalb, Fodor Lajos, Menczer Jenő, Szokoly, Engländer, Benki, Stern Béla, Rotersmann M., Rosenfeld Sándor, ifj. Biró László 1-1. összesen 80 korona. Tamás Gyula II-ik gyűjtőívén: Fülöp Izák 5, Vass Adolfné 2, Horváth Lajos, Fried Mór, Kaszner Salamon, Tóth Lajosné, Gergely Józsefné, özv. Nádesi Lászlóné, Hőnig Mártonné, Dömsödi György, Szabó Kornélné, Farkasné, Lefkovits, Fodor Ambrus 1-1 korona, összesen 19 korona. Munk és Schönberger cég 52 darab bősapka, 52 pár érmelegető, 12 darab haskötő, 1 darab katonai nyakravaló, 1 pár csavar lábszár, 1 darab mellvédő.

Családi rum vaniliával vagy ananász izel literje K. 380. Mindenféle likör essentiák 1 üveg 60 fill. Cognac legkiválóbb minőségben. Tejkivonat 4 literre való K. 120. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Rákóczi-ut. 7/B.

A hadiárva karácsonyára. Nagyváros város árvaszékéhez a hadiárva karácsonyi segélyezésére újabb a következő nemes adományok folytak be: A magyar kir. nagyvárad 4. honvédegylovezred pótzászlóalj parancsnoksága: 250 K, Pásztor Ferenc vezérigazgató gyűjtő ívén: La Roche és Darvas erdőipar részvénytársaság 30 K, A részvénytársaság tisztviselői 20 K, Korda Andor 30 K, dr Moskovits Józsefné 15 K, Wallerstein Dániel 15 K, A 37. gyalogezred 10. század egészségügyi esapata a haretéri 12 K, Lichtmann Margitka 10 K, Vura Lajosné 10 K, dr Miskolczy Ferencné 10 K, özv. Halász Gyuláné 10 K, Szentmiklósi Nagy Gyuláné 10 K, Zboray Gyula 10 K, Baltházár Lajos Gyapju 10 K, Olasz Elluska 10 K, Havas Rózsika 10 K, Löwinger József 5 K, N. N. 5 K, Schuller Antalné 2 K, összesen 224 K, amely adományok között a Nagyvárad Napló, a Nagyváros és Hegedűs hírlapjában befolyt adományok egy része is bennfoglaltatik. A Hegedűs Hírlapiroda gyűjtése: Csathó Gizi 2 K, Fülöp István 5 K, Wiener Emil 20 K, Lengyel Imre Laci 10 K, A gimnázium VII. osztály tanulói 60 fillér. Bleier Lajosné 10 K, Szanyogh Gerster Megyeri 20 K, összesen 67 K 60 fillér. A Nagyvárad Napló útján dr Dévay Zsigmond és neje 10 korona, a Tiszántúl útján: Cseri Lajos 5 K, A mozgószínházak igazgatósága 60 K, Horváth Endre gör. kel. főesp. 10 K, Gleiber Ignác 4 K és ruhanemű, Harmathy K. curiai bíró 10 K, Sz. M. 10 K, Schüch Böske 6 csomag különböző játékok és gyermek ruhaneműk, Gáll Antalné gyermekjátékok, Lakatos Sándorné 1 leánykását, muff és boa, Kovács huszárszázadosné 2 hadiárva teljes felruházása, a Friss Újság szerkesztősége a nála begyűlt adományokból 2 árva felruházása, Kovács Dezső Szent László-téri ruhakereskedő a hadiárva részére beszerzendő gyermekruhákat önköltségi árban szállítja. Ezenfelül egyes kereskedők hadiárva részére lábbelik és ruhák beszerzésénél kedvezményes árszámítást ajánlottak fel. **Eddigi gyűjtésünk eredménye: 3024 korona 17 fillér és a természetbeni adományok, illetve ajánlatok.** A nemesszövület adakozók szives adományaikért fogadják a hadiárva nevében a városi árvaszék hálás köszönetét. Nagyváros város árvaszékének 1915 december 25 én tartott tanácsüléséből. **Nagyvárad város árvaszékének elnöke.**

Karácsonyi és újévi ajándékoknak megfelelő gyönyörű manicure, fésű, illatszer és toilette kazetták parfümök legolcsóbban és legszebb kivitelben Farkas István Apolló drogeriájában szerezhetők be. Telefon 13 02.

Veszek óeska varrógépeket és kéreparokat ugyszintén literes és félliteres boros palackokat Kalenda János Szent László-tér. Moskovits palota.

* Nyul bőrt veszek. Kalapgyár Bémer-tér.

olcsókairtó NOXIN biztos zser. 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag **István Apolló** drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

* Intelligens róm. kath. vallása komoly asszony **házvezetői** állást keres. Címe megtudható a kiadóhivatalban.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Esütörtökön délután: **Jóteknycélu előadás** (a hadiárva karácsonyára). Szüret kerül: **Ali baba, énekes gyermekrege.** Este: **Legénybucsu** (Bérlétszűnet). Péntek délután: **János vitéz.** Este: **Szünet.** Szombat délután: **Bájos ismeretlen.** Este: **Ónagsága ruhája.** (Bérlétszűnet). Vasárnap délután: **Lyon Lea.** Este: **Legénybucsu.**

A színház karácsonya. Már alig néhány nap választ el bennünket a karácsony ünnepétől, amelyet régi szokáshoz híven, az idén is megül a Szigligeti színház. Már a karácsony hetének eseménye, az a megkapó szépségének ígérkező gyermekelőadás, amely ma, esütörtökön délután fog a színházban lezajlani. A hadiárva karácsony ünnepé ez, amelynek keretében egy kedves gyermekrege, az **Ali Baba** kerül színre. — Este megismétli az operette együttes a **Legénybucsu**. Pénteken, karácsony előestjére tekintettel csak délután lesz előadás. — Szinrekerül a **János vitéz**, amelynek repizét oly nagy tettszéssel fogadta a közönség. Szombaton délután a **Bájos ismeretlen**, este pedig **Ónagsága ruhája** lesz műsoron. Vasárnap délután **Bródi Sándor** jeles drámája: **Lyon Lea** este pedig a **Legénybucsu** kerül színre.

Legújabb táviratok.

A függetlenségi párt a legélesebb harcot indítja meg a kormány ellen.

Budapest, december 22. (Saját tud.) A függetlenségi pártban Sztéryni József, Andrassy Gyula, Apponyi Albert, Zsely Aladár, Tóth János, Sággy Gyula és Földes Béla tanácskoztak a pénzügyi központról, amelyre nézve a legélesebb harcot határozták el.

Károlyi kijelentette: „a kormány felborította a pártközéletét, aminek viselje következményét, a legélesebb harcot indítjuk meg.”

Orosz-bolgár tengeri csata.

Budapest, december 22. (Saj. tud.) Szófiától jelentik: Tegnap négy orosz torpedóromboló megtámadta a várnai Szent Konstantin kolostornál őrködő torpedónaszádunkat. Az ágyuharcban a part útegeink is részt vettek. Torpedónaszádunk sértetlen maradt.

Megszavazták az angol véderőjavaslatot.

Budapest, december 22. (Saját tud.) Londonból jelentik, hogy az alsóházban megszavazták a törvényjavaslatot, amely szerint a hadsereg állományt egy millió emberrel növelik.

Visszavert orosz támadás.

Budapest, december 22. (Saját tud.) Csernovitzból jelentik, hogy az oroszok tegnap alkonyatkor megtámadták a várostól északra csapatainkat, azonban visszaűztük őket.

IRODALOM

Zászlónk. Izsóf Alajos kitűnő ifjúsági folyóirata a szokott gazdag és érdekes tartalommal jelent meg. Radványi Kálmán hangulatos karácsonyi cikket írt, Ackermann Kálmán a rigómezei esatákról közöl érdekes tanulmányt. A szépirodalmi olvasmányok között Orbán Dezső regényét, Gyulai Ádám elbeszélését és Németh István versét találjuk. — Az ifjúsági rovatok érdekesek és gazdagok.

Legendás idők. Költemények, irta Szendrődy József. Rendkívül díszes és igen izléses kiállítású könyv került kezünkbe: Szendrődy József verses kötet. A verses kötet három részre oszlik. Az első csoportban „Csata képek” címmel háborus költemények vannak, a másodikban, melynek címe „Kis beteg fiam” családi vonatkozású költemények a fiáért aggódó apa gondjainak adnak visszhangot, a harmadik csoportban „Ég felé” címmel vallásos tartalmú költemények foglaltatnak. Szendrődy József költeményei a háborus irodalom értékes termékei közé tartozik. V.n bennük gondolat, mélység, a két utolsó csoportban foglaltak pedig a benső átértés és átérés melegével is hatnak. Igazán jól esik a mostani időkben egy ilyen tiszta, hőfűhő kötetet venni kézbe, melyben egy hivatott tehetség az igazi irodalmi tiszta hangot szólaltatja meg. A kötet ára 2 korona, megrendethető a szerzőnél, S pronban.

Anyák és leányok. Ma már anyák azok az egykor ifjú leánykák, akik huszonöt esztendővel ezelőtt elsőnek szegődtek az akkor megindult Magyar Lányok olvasótáborába és ma már nem is önmaguknak, de saját leánykáiknak rendezik meg ezt a kedves hangú, okos leányújságot. A Tűsek Anna gondos szerkesztésében megjelenő Magyar Lányok, amely már negyedszázados multra tekinthet vissza, ma is ugyanazt a élt tartja szem előtt, mint a melyet huszonöt évvel ezelőtt történt megindításakor maga elé tűzött: regénnyel, novellával, verssel, képpel ösmertetterjesztő cikkekkal gondoskodik a fiatal leányok szórakoztatásáról, de ugyanakkor elő is készíti őket az életre. Ezért várja minden leány gyönyörűséggel és örömmel minden hét szombatján a Magyar Lányokat, melynek előfizetési ára negyedévre most is 3 korona. A kiadóhival (Budapest, VI., Andrassy-ut 16.) Kívánatra készséggel küld mutatványszámot.

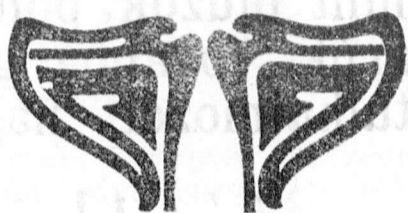
A szerkesztésért ideiglenesen felelős: **Dr. PAPP KAROLY.**

Önnek saját érdeke
 hogy beszéljen a
CSODA PÓKKAL
 mindent tud s megmond.
 Rákóczy-ut 5. sz. a. saját helyiségében.

Linoleum és Szőnyegház

HAAS LIPÓT

Nagy-Várad Telefon: 4-63. **Rákóczi-út 5.**

Ajánlja következő cikkeit:

Katonai gummi köpeny . . . K 23'50
 Női gummi köpeny . . . K 30'—
 Férfi gummi köpeny . . . K 30'—
 Női, férfi és gyermek sárcipők
 Linoleum futószőnyeg . . . K 3'10
 Linoleum mosdóelő . . . K 3'60
 Linoleum ebédlő-szőnyeg . . . K 18'70

Szövetszőnyeg osztályon:

Szövet futószőnyeg . . . K 1'40
 Szövet ágyelő . . . K 2'70
 Szövet ebédlő-szőnyeg . . . K 10'60
 Szövet hencsertakaró . . . K 14'—
 Szövet garnitúr . . . K 26'50
 Kókusz futószőnyeg . . . K 3'30
 Szövet asztalterítő . . . K 6'25

Katonai gyapju svetterek, nyaksálak stb.

Hátizsák K 5'75, Légpárna 7 kor. Gummilawoikok, Viaszos gyermekkötevény K 1'60, Takarók K 3'10, Lábszárvédők 4'50.

Szilárd spiritusz 1 doboz 80 fillér. — Alumínium katonai felszerelések.

OCCASSIÓ VÁSÁR december hó 25-éig!

Szörme és plüsch-kabátok, bundák, felöltők és kosztümök, valamint bluzok, pongyolák, alsószoknyák és szörme-árúk, továbbá gyermek-kabátok és ruhácskák a tulhalmozott nagy raktár miatt

karácsonyi occassió árakban árusítatnak

Spitzer

divatárúháza

Rákóczi-út 3.